

A Zsoltárok Könyve. Az Újszövetség énekei

1. Az Ószövetség énekei

- sok ének szerepel az Ószövetségben (1Móz: Mirjám és Mózes éneke; Bírák: Debóra éneke; Sámuel könyve: Anna éneke)
- a hogyanról nem nagyon van utalás, sem arról hogy miről kéne szólnia a vallásos éneknek
- műfajok: egyéni hálaadás, panaszének, közösségi ének
- Fontos az 5Móz 31,19-22 tanítása: Isten maga adja az övéi szájába az éneket, hogy őt szolgálják azzal

2. A Zsoltárok könyve

- az egyetlen kanonizált éneklésre szánt gyűjtemény, eredetileg is istentiszteleti éneklésre szánták
- 150 zsoltár van – a katolikus és protestáns számozás több ponton eltér (de mindkettőnél 150 van). Ennek okai a Septuaginta és a maszoréa szöveg közti különbségek
- zsoltárszerzők: Dávid, Mózes, Salamon, Ászáf, Kóráh fiai, stb.
- a zsoltárok műfajai: himnuszok, közösségi és egyéni hála- illetve panaszénekek, bűnbánati zsoltárok (7 darab), bölcsességzsoltárok, királyzsoltárok
- a Zsoltárok könyve verses műfajú: ezt sokáig nem tudták. Lowth 1753-ban erről írta meg híressé vált munkáját, a De sacra poesi hebrorum-ot (A héberek szent költészetéről). Mai fejjel tulajdonképp mondhatjuk azt, hogy a zsoltárok szabadversek
- legfőbb költői eszköz a gondolatritmus (paralellizmus membrorum). Ennek három fajtája van: 1. tételes (szinonim) 2. ellentétes (antitetikus) 3. kiegészítő (szintetikus), illetve 4. fokozó (klimatikus), 5. hasonlattal vagy metaforával élő (emblematis) és 6. hivatkozással (epigrammatis)
- a zsoltáreneklés kezdettől fogva meghatározza a keresztény éneklést. A régi keresztények elsősorban zsoltárokat énekeltek, mégpedig a következő módon. A szólisták hosszabb szakaszokat énekeltek, a közösség erre rövid zsoltárrefrénnel felelt. A IV-V. századtól kezdve a szerzetesek is szívesen nyúltak a zsoltárokhoz, hosszabb rövidebb idő (1 hét, 1 hónap, stb.) alatt rendre végigénekeltek azokat 1-től 150-ig. Később a középkori liturgia mind folyamatos éneklésre használta a zsoltárokat, mind pedig válogatott zsoltárszakaszok liturgikus használatára.

3. Az Újszövetség énekei

- három ének szerepel az Újszövetségben, mindhárom Lukács evangéliumában:
 1. Mária éneke (Magnificat *Lk1,46-55*) – Mária énekléi Erzsébettel való találkozásakor, Erzsébet köszöntése után
 2. Zakariás éneke (Benedictus *Lk1,68-79*) – Zakariás, Keresztelő János apja akkor énekléi, amikor visszakapja a hangját
 3. Simeon éneke (Nunc dimittis *Lk2,29-32*) – akkor énekléi amikor találkozik Jézussal (RÉ 447)
- a szerzetesek napi liturgiájába beleillesztették ezt a három éneket:
 - Benedictus – reggel (laudes)
 - Magnificat – este (vespera)
 - Nunc dimittis – az utolsó imaórán (completorium)
 - A szerzetesi imaórák sorrendje: laudes, prima, tertia, sexta, nona, vespers, completorium
- Az Újszövetségben fontos utalásokat találunk a vallásos éneklés hogyanjára is
 - IKor14,15*: „Imádkozom lélekkel, de imádkozom értelemmel is, dicséretet éneklek lélekkel, de dicséretet éneklek értelemmel is.”
 - Ef5,18-20*: „Ne részegeskedjétek, mert a borral léhaság jár együtt, hanem teljétek meg Lélekkel, mondjátok egymásnak zsoltárokat, dicséreteket és lelki énekeket; énekeljétek és mondjátok dicséretet szívetekben az Úrnak, és adjátok hálát az Istennek, az Atyának mindenkor mindenért, a mi Urunk Jézus Krisztus nevében.

Kol3,16: „A Krisztusnak beszéde lakozzék tibennetek gazdagon, minden bölcsességben; tanítván és intvén egymást zsoltárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel, hálával zengedezvén a ti szívetekben az Úrnak.”